

Diarienummer: VN-2026/12

Handläggare: Julia Vikman, utredare och valsamordnare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Instruktioner för ambulerande röstmottagare inför val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2026

Förslag till beslut

1. Valnämnden fastställer instruktioner för ambulerande röstmottagare inför val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2026 enligt tjänsteutlåtandet daterat 2026-03-06 och tillhörande instruktion daterad 2026-03-06.
2. Valnämnden beslutar att de ambulerande röstmottagarna ska ta med sig de valsedlar som valnämnden ska tillhandahålla väljaren enligt 8 kap. 2 § första stycket 2 a-b vallagen.
3. Valnämnden beslutar att bokning av ambulerande röstmottagare kan ske under hela förtidsröstningsperioden 26 augusti - 13 september, måndagar - torsdagar mellan kl. 08:00 - 16:00, fredagar kl. 08:00 - 15:00, lördagar - söndagar kl. 12:00 - 14:00, valdagen söndagen den 13 september kl. 08:00 - 16:00.
4. Sista tidpunkten att be om assistans av ambulerande röstmottagare är kl. 16.00 på valdagen den 13 september 2026.

Sammanfattning av ärendet

Inför val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2026 har ny vägledning publicerats från Valmyndigheten gällande ambulerande röstmottagning. Den uppdaterade vägledningen innebär att möjligheten till ambulerande röstmottagning har utvidgats till att även omfatta personer som är placerade på SiS-hem eller sitter i polisarrest. Därtill har nya instruktioner publicerats från Valmyndigheten för ambulerande röstmottagning till följd av digitaliseringsprocessen i valet.

Kommunen måste därmed fastställa nya lokala instruktioner för hur ambulerande röstmottagning ska planeras, bokas och genomföras under förtidsröstningsperioden och på valdagen. Instruktionen riktar sig till valkansliet och till de ambulerande röstmottagare som förordnas av valnämnden. Syftet är att säkerställa att väljare som på grund av sjukdom, funktionsnedsättning eller andra begränsningar inte kan ta sig

till ett röstmottagningsställe ändå ges möjlighet att utöva sin rösträtt i enlighet med vallagen.

Ärendets uppkomst och historik

Ärendet uppkom på valkansliets initiativ i slutet på februari 2026 och har beretts av valsamordnare på kommunkansliet.

Rättslig utredning

Lagstöd

Vallagen (2005:837) 7 kapitel 1§ och 3a§.

Interna styrdokument

Reglemente för valnämnden (VN).

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Utvidgningen av platser innebär ingen relevant ökad ekonomisk konsekvens för Knivsta kommun, då kommunen varken har SiS-hem eller polisarrest i dagsläget. Däremot arbetar valkansliet med att kartlägga och informera relevanta verksamheter under vård- och omsorgskontoret som kan behöva informera berörda målgrupper om möjligheten till bokning av ambulerande röstmottagning.

En potentiell utvidgning av de platser där ambulerande röstmottagning kan ske innebär potentiellt ökade kostnader, främst genom ökat behov av bemanning, resor och administrativ samordning. Historiskt sett har dock trycket på ambulerande röstmottagning varit mycket lågt i kommunen. I valet till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2024 användes ambulerande röstmottagning endast vid fyra tillfällen utav sex väljare. Antalet väljare som har behövt denna tjänst tidigare val har varit relativt konstant. Mot bakgrund av detta låga antal förväntas ingen drastisk ökning av antalet besök. Därmed bedöms den extra arbetsinsats som krävs i form av planering, samverkan och eventuella extra resor att rymmas under den befintliga budgetramen för valnämndens verksamhet.

Det kan också noteras att kommunen från och med valet 2026 får ytterligare stöd för planering, schemaläggning och kontakt med berörda verksamheter via valkansliets projektgrupp. Ytterligare stöd tillhandahålls också via en frivillig handläggare inom vård- och omsorgskontoret som har erfarenhet av att arbeta i val och som bistår i arbetet med att kartlägga och kontakta berörda verksamheter inom vård- och omsorgskontoret inom ramen för ordinarie tjänst och lön.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Konsekvenser om beslutet inte tas

Ifall beslut om instruktion för ambulerande röstmottagare inte fattas innebär det en konkret risk att vissa sårbara grupper inte ges möjlighet att rösta. Detta kan i sin tur påverka valets legitimitet och potentiellt ge grund för överklagan av valet. Därtill riskerar kommunen att stå utan uppdaterade instruktioner som står i enlighet med den digitaliserade valprocessen. Kommunen riskerar också att stå utan enhetliga instruktioner föröppettider, framtagande av material och rutiner för hur bokning och genomförande av ambulerande röstmottagning ska ske, vilket kan leda till oklarheter för både valadministrationen och väljare.

Samlad bedömning

Utvidgningen av platser innebär ingen relevant ökad ekonomisk konsekvens för Knivsta kommun, då kommunen varken har SiS-hem eller polisarrest. Däremot arbetar valkansliet med att kartlägga relevanta verksamheter under vård- och omsorgskontoret som kan behöva veta om och informera den berörda målgruppen om möjligheten till bokning av ambulerande röstmottagare.

Utvidgningen bedöms formellt vara en nödvändig åtgärd för att säkerställa att instruktionen för ambulerande röstmottagning sker i enlighet med gällande lagstiftning och Valmyndighetens vägledning. Beslutet stärker valets rättssäkerhet, legitimitet och inkluderar även grupper som annars riskerar att hamna utanför, exempelvis personer på SiS-hem eller som sitter i polisarrest.

Mot denna bakgrund rekommenderas att instruktionen om ambulerande röstmottagning fastställs, samt att kommunen genomför en kartläggning av berörda verksamheter och säkerställer att dessa informeras och involveras inför valet 2026. Genom tydliga riktlinjer, tydlig information och förstärkt intern samverkan ges förutsättningarna att möta lagens intentioner och väljarnas behov på ett rättssäkert och resurseffektivt sätt.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2026-03-06

Instruktion för ambulerande röstmottagare inför val till riksdag, region- och kommunfullmäktige 2026

Beslutet skickas till

Akten

Åsa Franzén
Chef för kommunledningskontoret

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☐

Nej ☒

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☒

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☐